

FICHA IDENTIFICATIVA**Datos de la Asignatura**

Código	35389
Nombre	Dialectología y registros lingüísticos de la lengua catalana
Ciclo	Grado
Créditos ECTS	6.0
Curso académico	2022 - 2023

Titulación(es)

Titulación	Centro	Curso	Periodo
1001 - Grado Filología Catalana	Facultad de Filología, Traducción y Comunicación	3	Segundo cuatrimestre

Materias

Titulación	Materia	Caracter
1001 - Grado Filología Catalana	5 - Variación lingüística del catalán	Obligatoria

Coordinación

Nombre	Departamento
CASANOVA HERRERO, EMILI	140 - Filología Catalana
LLUCH CRESPO, GEMMA DESAMPARADOS	140 - Filología Catalana

RESUMEN

L'assignatura Dialectologia i registres de la llengua catalana té els objectius següents:

1. Assolir un coneixement detallat de les propietats gramaticals (foneticofonològiques, morfològiques, sintàctiques i lexicosemàntiques) de les diverses varietats dialectals del català, i també dels condicionaments històrics i socials generals en què es troba i s'ha desenvolupat cadascuna.
2. Ensinar l'alumne en les tècniques de la dialectologia i de la metodologia de l'enquesta dialectal.
3. Aconseguir que l'estudiant domine els conceptes de registre i de variació i sàpia aplicar-los als diferents àmbits de la llengua catalana.
4. Fer que l'estudiant sàpia classificar les marques variacionals per registres i usos.

5. Acostumar l'alumne a enfrontar-se a textos amb variació, escrits i orals.
6. Relacionar la dialectologia amb la gramàtica històrica, la llengua literària i el model estàndard.
7. Familiaritzar els estudiants amb els problemes teòrics i metodològics de la disciplina.
8. Ensinar els alumnes en el maneig i la recerca de les fonts i la bibliografia de la disciplina.
9. Desenvolupar les estratègies crítiques i analítiques dels estudiants per a resoldre els problemes que planteja la dialectologia catalana.

CONOCIMIENTOS PREVIOS

Relación con otras asignaturas de la misma titulación

No se han especificado restricciones de matrícula con otras asignaturas del plan de estudios.

Otros tipos de requisitos

Coneixements previs de caràcter genèric.

COMPETENCIAS

1001 - Grado Filología Catalana

- Competencias comunicativas avanzadas en lengua catalana.
- Conocer la variación lingüística de la lengua catalana.
- Ser capaz de detectar y gestionar situaciones de conflicto lingüístico en el ámbito social.
- Que los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio.
- Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética.
- Conocer la gramática y desarrollar las competencias comunicativas en lengua catalana.
- Comparar y analizar constituyentes de la lengua propia con los de otras lenguas.
- Demostrar un compromiso ético en el ámbito filológico, centrándose en aspectos tales como la igualdad de géneros, la igualdad de oportunidades, los valores de la cultura de la paz y los valores democráticos y los problemas medioambientales y de sostenibilidad así como el conocimiento y la apreciación de la diversidad lingüística y la multiculturalidad.

RESULTADOS DE APRENDIZAJE

Al final d'aquesta assignatura s'espera que l'estudiant siga capaç de:

- Comprendre i resumir correctament el contingut d'estudis o monografies sobre dialectologia i registres.
- Poder situar qualsevol text, literari o no literari, dins del dialecte que l'ha generat i dels diversos registres que el componen
- Descriure correctament qualsevol aspecte de la llengua catalana relacionats amb l'ortografia, fonètica, morfologia, sintaxi i lèxic en el seu eix diatòpic i diafàsic
- Saber interpretar i comentar lingüísticament textos amb variació dialectal i registral en llengua catalana.
- Conèixer i saber usar la nomenclatura de la disciplina.

DESCRIPCIÓN DE CONTENIDOS

1. Introducció. El domini lingüístic català: fragmentació administrativa, extensió territorial, situació sociolingüística.

1.1 La divisió dialectal del català: la partió català oriental / occidental, criteris de Milà i Fontanals, Fabra, Veny, Ferrando i Casanova.

2. Els conceptes de llengua i dialecte.

- 2.1. Criteris per a establir límits entre llengües i dialectes.
- 2.2. Classes de dialectes.
- 2.3. Factors de diferenciació i danivellament lingüístic.
- 2.4. Metodologies danàlisi dialectològica.

3. Metodologia del treball de camp.

- 3.1. Els mètodes de la geografia lingüística.
- 3.2. La representació cartogràfica.
- 3.3. Fronteres i transicions.
- 3.4. Cultura popular
- 3.5 3.5. Lenquesta oral i el treball de corpus.

4. Els dialectes catalans.

- 4.1. Divisió dialectal del català. Dialectologia històrica
- 4.2. El català oriental.
- 4.3. El català central.
- 4.4. El rossellonés.
- 4.5. El balear.
- 4.6. Lalguerés.
- 4.7. Comentari de textos dialectals.

5. El català occidental.

- 5.1. El català nord-occidental
- 5.2. El tortosí.
- 5.2. El valencià.
- 5.3. Comentari de textos dialectals.

6. Registres de la llengua catalana

- 6.1. Propostes d'estandardització de l'IEC i de l'AVL: fonètica, morfosintaxi i lèxic.
- 6.2 Llibres escrits i orals dels MMCC: TV3, Àpunt, IB3, Vilaweb i TVAndorra
- 6.3. 6.3. El registre de la ficció

7.**VOLUMEN DE TRABAJO**

ACTIVIDAD	Horas	% Presencial
Clases de teoría	60,00	100
Elaboración de trabajos individuales	29,00	0
Preparación de actividades de evaluación	35,00	0
Preparación de clases de teoría	10,00	0
Preparación de clases prácticas y de problemas	10,00	0
Resolución de casos prácticos	6,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGÍA DOCENTE

Els continguts de l'assignatura, de caràcter teòric i pràctic, s'introdueixen partint dels coneixements previs de l'aprenent, que haurà de participar de forma activa en el desenvolupament de l'aprenentatge.

Els alumnes disposaran d'un dossier de textos expressament recomanats, els quals complementen les classes teoricopràctiques.

Els estudiants realitzaran, de forma individual i de grup, activitats pràctiques relacionades amb el contingut de l'assignatura, les quals seran corregides en les classes pràctiques.

Els estudiants realitzaran, de forma individual o en grup de dues persones, el comentari lingüístic d'un text dialectal que els facilitarà el professor. El professor orientarà els alumnes sobre la realització d'aquest comentari.

Pel que fa a les hores no presencials, els estudiants les dedicaran a:

- a) l'estudi i preparació de les classes teoricopràctiques,
- b) la preparació i realització d'activitats pràctiques, concretament la realització d'una enquesta dialectal i l'anàlisi per registres d'un text o un treball de cultura popular,
- c) la preparació i realització del treball de comentari dialectal,
- d) la preparació i realització de la prova escrita final.

Els professors i els estudiants faran servir l'Aula Virtual i el correu electrònic com a mitjà per comunicar canvis, detalls sobre les activitats pràctiques, etc. No obstant això, es recomana l'assistència a les tutories presencials per a tractar qüestions o dubtes de caràcter individual o específic.

EVALUACIÓN

L'avaluació de l'aprenentatge de l'estudiant es durà a terme a partir de dos elements:

- a) Les activitats pràctiques relacionades amb el contingut de l'assignatura, que hauran de ser realitzades durant el desenvolupament de l'assignatura, el comentari dialectal, l'anàlisi d'un text per registres i el treball de camp, que es lliurarà al final del curs. Aquesta part constituirà el 30% de la nota.

b) Una prova escrita final que avaluarà els coneixements teòrics i pràctics, així com l'adquisició de les competències generals i específiques. Aquesta part constituirà el 70% de la nota. La prova escrita final inclourà:

1. Comentari de textos dialectals i de textos literaris o comunicatius (50% de la nota final).
2. Resposta a 6 qüestions breus sobre la matèria impartida a classe o del dossier del curs (20% de la nota final).

Per aprovar l'assignatura caldrà obtenir *apte* en les activitats pràctiques i tenir aprovades les dues parts de la prova escrita final (2,5 punts sobre un màxim de 5 en el comentari dialectal i 1 punt sobre 2 en la resposta a les 6 qüestions).

En totes les proves cal demostrar un bon coneixement del registre formal i de la normativa gramatical. D'acord amb els criteris acordats pel Consell del Departament de Filologia Catalana, el fet de cometre faltes de normativa en la prova final comportarà la qualificació de no *apte*, independentment de la nota del contingut. Igualment, en el treball pràctic final les errades de normativa compten negativament.

Resum de l'avaluació:

Proves de l'avaluació	% sobre final
a) Activitats pràctiques (30 %)	30 %
b) Proves finals:	70 %
a. Comentari de textos (50 %)	
b. Qüestions sobre els temes de classe i del dossier (20 %)	

REFERENCIAS

Básicas

- FERRANDO, Antoni; NICOLÁS, Miquel (1993 [19972]). Panorama d'història de la llengua. València: Tàndem.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS; SECCIÓ FILOLÒGICA (1990a [19993]). Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana [= Proposta]. I. Fonètica. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS; SECCIÓ FILOLÒGICA (1992 [19993]). Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana [= Proposta]. II. Morfologia. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- IEC; Secció Filològica, 2018: Proposta per a un estàndard lèxic.
- VENY, Joan-MASSANELL, Mar (2015), Dialectologia catalana, Barcelona: UBe
- VENY, Joan (1978 [199812]). Els parlars catalans (Síntesi de dialectologia). Palma de Mallorca: Moll (Tomir, 38).
- VENY, Joan (1986 [19862]). Introducció a la dialectologia catalana. Barcelona: Enciclopèdia Catalana. (Biblioteca Universitària; 4).
- VENY, Joan (2001), Llengua històrica i llengua estàndard. València: PUV.
- ES LLIURARÀ UN DOSSIER AMB MATERIALS I COMENTARIS

Complementarias

- ALCOVER, Antoni Maria i Francesc de Borja MOLL (1926-68, 1975-19772 [1993]). Diccionari català-valencià-balear [= DCVB]. 10 vol. Palma de Mallorca: Moll.
- AVL (2014) Diccionari Normatiu Valencià; (2006), Gramàtica normativa valenciana, València: AVL.
- COLOMINA I CASTANYER, Jordi (1999). Dialectologia catalana. Introducció i guia bibliogràfica. Alacant: Universitat d'Alacant.
- COROMINES, Joan (1980-2001 [1995-2001]). Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana [= DECat]. 10 vol. Barcelona: Curial / La Caixa.
- COLOMINA I CASTANYER, Jordi (1989). Lalacantí, Alacant: Inst. Gil Albert.
- Colomina, Jordi (1991). El valencià de la Marina Baixa: València, Generalitat Valenciana.
- Gimeno, Lluís (1994). Estudi lingüístic dels parlars de les comarques del nord de Castelló, Castelló, Societat Castellonenca de Cultura.
- Llibres destil de TVe, ÀPunt, Vilaweb, TVIB, La Vanguardia.
- Massip, Mª À. (1989). Aproximació descriptiva al parlar tortosí, Tarragona.
- Montoya, Brauli (1989). La interferència lingüística al sud valencià, València: Generalitat Valenciana.
- Montoya, Brauli. (1986). Variació i desplaçament de llengües a Elda i a Oriola durant l'Edat Moderna, Alacant: Inst. Gil Albert.
- Perea, Mª Pilar (1999). Complementos a La flexió verbal en els dialectes catalans. Dotze quaderns de camp d'Antoni M. Alcover, Barcelona: Curial / PAM.
- Recasens, Daniel (1991). Fonètica descriptiva del català. Assaig de caracterització de la pronúncia del vocalisme i consonantisme del català al segle XX, Barcelona: IEC.
- Veny, Joan (1984). Estudis de geolingüística catalana, Barcelona: ed. 62.